

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 23/2565

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 406, ป.พ.พ. มาตรา 1336

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีที่ผู้ร้องยื่นคำร้องว่าคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ถึงที่สุดระหว่างศาลปกครอง ตามคำสั่งศาลปกครองสูงสุด กับศาลยุติธรรม ตามคำพิพากษาศาลจังหวัดอุดรธานี ขัดแย้งกัน ตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. 2542 ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า กองทัพบก โจทก์ เคยยื่นฟ้องผู้ร้อง ต่อศาลจังหวัดอุดรธานี เรียกคืนเงินเบี้ยหวัด บำนาญ บำเหน็จดำรงชีพ และเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ สืบเนื่องจากผู้ร้องได้รับเงินดังกล่าวไปโดยไม่มีสิทธิ และได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับเขตอำนาจศาลตามมาตรา 10 วรรคหนึ่ง (2) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. 2542 โดยศาลจังหวัดอุดรธานีและศาลปกครองอุดรธานีมีความเห็นพ้องกันว่า คดีนี้เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ศาลจังหวัดอุดรธานีจึงมีคำสั่งโอนคดีไปยังศาลปกครองอุดรธานี ต่อมาศาลปกครองอุดรธานีพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี ตามมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ประกอบกับ คดีที่ยื่นฟ้องนี้มิได้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมและไม่มีเหตุจำเป็นอื่นตามมาตรา 52 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ศาลปกครองอุดรธานีจึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งยืนยันตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น โดยวินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี ตามมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 และการฟ้องคดีนี้ไม่เกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะที่จะยื่นฟ้องคดีเมื่อใดก็ได้ หรือเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมที่ศาลปกครอง จะรับไว้พิจารณาได้ตามมาตรา 52 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ดังนั้น ข้อพิพาทระหว่างกองทัพบก กับผู้ร้อง เกี่ยวกับการเรียกคืนเงินเบี้ยหวัด บำนาญ บำเหน็จดำรงชีพ และเงินช่วยค่าครองชีพ ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ช.ค.บ.) จึงเสร็จเด็ดขาดไปแล้ว ตามคำสั่งศาลปกครองสูงสุด การที่กองทัพบกนำคดีที่มีข้อเท็จจริงเดียวกันนี้ไปฟ้องผู้ร้องต่อศาลจังหวัดอุดรธานีเรียกให้ผู้ร้องคืนเงินเบี้ยหวัด บำนาญ บำเหน็จดำรงชีพ และเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญอีกครั้ง จนกระทั่งศาลจังหวัดอุดรธานีมีคำพิพากษาว่า แม้เงินที่จำเลยได้รับไปจะเป็นการได้มาโดยปราศจากมูลอันจะอ้างกฎหมายได้ แต่เมื่อเป็นการได้มาโดยมิชอบก็หาใช่เรื่องลามกมิควรได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 406 โจทก์ในฐานะเจ้าของเงินที่ส่งมอบให้จำเลยไปโดยสำคัญผิดย่อมมีสิทธิติดตามเอาเงินของโจทก์คืนจากจำเลยผู้ไม่มีสิทธิที่จะได้รับหรือยึดถือไว้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1336 โดยไม่มีกำหนดอายุความ คดีโจทก์จึงไม่ขาดอายุความ พิพากษาให้จำเลยชำระเงินพร้อมดอกเบี้ยแก่โจทก์ คดีถึงที่สุด ดังนี้ จึงเห็นได้ว่า คำสั่งศาลปกครองสูงสุดและคำพิพากษาศาลจังหวัดอุดรธานี ขัดแย้งกัน คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คณะกรรมการจะวินิจฉัยให้ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ถึงที่สุดนั้นอย่างไร เห็นว่า เมื่อคดีนี้กองทัพบกได้เคยยื่นฟ้องผู้ร้องต่อศาลจังหวัดอุดรธานีมาแล้ว และได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับเขตอำนาจศาลตามมาตรา 10 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาด

อำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. 2542 โดยศาลยุติธรรมและศาลปกครองมีความเห็นพ้องกันว่า คดีอยู่ในเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองอันเป็นกรณีตามมาตรา 10 วรรคหนึ่ง (2) จนมีการโอนสำนวนไปพิจารณาพิพากษาที่ศาลปกครองแล้วตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน กรณีย่อมถือว่า ศาลยุติธรรม ศาลปกครองและคู่ความยอมรับเขตอำนาจศาลปกครองในการพิจารณาพิพากษาคดีนี้ ทั้งมาตรา 10 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. 2542 บัญญัติให้คำสั่งของศาลและคำวินิจฉัยของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการกระบวนไต่แย้งเขตอำนาจศาลตามมาตรา 10 วรรคหนึ่ง (1) และ (2) เป็นที่สุด และมีให้ศาลที่อยู่ในลำดับสูงขึ้นไปของศาลตามวรรคหนึ่งยกเรื่องเขตอำนาจศาลขึ้นพิจารณาอีก ซึ่งมีความหมายว่าคำสั่งของศาลจังหวัดอุดรธานี ที่ให้โอนคดีไปพิจารณาพิพากษาที่ศาลปกครองอุดรธานี เนื่องจากทั้งสองศาลเห็นพ้องกันว่าคดีนี้เป็นคดีพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 อันเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับเขตอำนาจศาล ตามมาตรา 10 วรรคหนึ่ง (2) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. 2542 นั้น เป็นที่สุด และย่อมผูกพันศาลและคู่ความว่าคดีพิพาทตามฟ้องโจทก์เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง การที่กองทัพบกนำคดีซึ่งมีข้อเท็จจริงเดียวกันนี้ไปฟ้องยังศาลจังหวัดอุดรธานีซึ่งเป็นศาลยุติธรรมอีกครั้ง ภายหลังจากศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้ว ย่อมเป็นการขัดต่อมาตรา 10 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. 2542 ซึ่งมีเจตนารมณ์ในการให้คำสั่งของศาล ตามมาตรา 10 วรรคหนึ่ง (1) และ (2) หรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการในเรื่องเขตอำนาจศาลนั้น เป็นที่สุด เมื่อการกระทำของโจทก์ที่นำคดีซึ่งศาลยุติธรรมและศาลปกครองมีความเห็นพ้องกันในเรื่องเขตอำนาจและคดีถึงที่สุดแล้วไปฟ้องยังศาลยุติธรรมอีกครั้ง อันเป็นการขัดต่อมาตรา 10 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. 2542 ศาลจังหวัดอุดรธานีในคดีหลัง จึงไม่อาจรับคดีนี้ไว้พิจารณาพิพากษาได้ ให้คู่ความปฏิบัติตามคำสั่งศาลปกครองสูงสุด คู่ฉบับย่อฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำวินิจฉัยที่ 23/2565 คำสั่งศาลปกครองสูงสุดคู่กรณีคำพิพากษาศาลจังหวัดอุดรธานี คู่กรณี นาย ป. หรือ จำเอก ป. ผู้ร้อง พ.ร.บ.ว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. 2542 พ.ร.บ.จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ป.วิ.พ. ข้อบังคับคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ว่าด้วยวิธีการเสนอเรื่อง การพิจารณาและวินิจฉัย พ.ศ. 2544 คดีที่

คำพิพากษา

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่าคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ถึงที่สุดระหว่างศาลปกครอง ตามคำสั่งศาลปกครองสูงสุด กับศาลยุติธรรม ตามคำพิพากษาศาลจังหวัดอุดรธานี ขัดแย้งกัน ตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. 2542 ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า กองทัพบก โจทก์ เคยยื่นฟ้องผู้ร้อง ต่อศาลจังหวัดอุดรธานี เรียกคืนเงินเบี้ยหวัด บำนาญบำเหน็จดำรงชีพ และเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ สืบเนื่องจากผู้ร้องได้รับเงินดังกล่าวไปโดยไม่มีสิทธิ และได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับเขตอำนาจศาลตามมาตรา 10 วรรคหนึ่ง (2) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. 2542 โดยศาลจังหวัด

อุดรธานีและศาลปกครองอุดรธานีมีความเห็นพ้องกันว่า คดีนี้เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ศาลจังหวัดอุดรธานีจึงมีคำสั่งโอนคดีไปยังศาลปกครองอุดรธานี ต่อมาศาลปกครองอุดรธานีพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี ตามมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ประกอบกับ คดีที่ยื่นฟ้องนี้มีได้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมและไม่มีเหตุจำเป็นอื่นตามมาตรา 52 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ศาลปกครองอุดรธานีจึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งยืนยันตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น โดยวินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี ตามมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 และการฟ้องคดีนี้ไม่เกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะที่จะยื่นฟ้องคดีเมื่อใดก็ได้ หรือเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมที่ศาลปกครอง จะรับไว้พิจารณาได้ตามมาตรา 52 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ดังนั้น ข้อพิพาทระหว่างกองทัพบก กับผู้ร้อง เกี่ยวกับการเรียกคืนเงินเบี้ยหวัด บำนาญ บำเหน็จดำรงชีพ และเงินช่วยค่าครองชีพ ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ช.ค.บ.) จึงเสร็จเด็ดขาดไปแล้ว ตามคำสั่งศาลปกครองสูงสุด การที่กองทัพบกนำคดีที่มีข้อเท็จจริงเดียวกันนี้ไปฟ้องผู้ร้องต่อศาลจังหวัดอุดรธานีเรียกให้ผู้ร้องคืนเงินเบี้ยหวัด บำนาญ บำเหน็จดำรงชีพ และเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญอีกครั้ง จนกระทั่งศาลจังหวัดอุดรธานีมีคำพิพากษาว่า แม้เงินที่จำเลยได้รับไปจะเป็นการได้มาโดยปราศจากมูลอันจะอ้างกฎหมายได้ แต่เมื่อเป็นการได้มาโดยมิชอบก็หาใช่เรื่องลามกมิควรได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 406 โจทก์ในฐานะเจ้าของเงินที่ส่งมอบให้จำเลยไปโดยสำคัญผิดย่อมมีสิทธิติดตามเอาเงินของโจทก์คืนจากจำเลยผู้ไม่มีสิทธิที่จะได้รับหรือยึดถือไว้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1336 โดยไม่มีกำหนดอายุความ คดีโจทก์จึงไม่ขาดอายุความ พิพากษาให้จำเลยชำระเงินพร้อมดอกเบี้ยแก่โจทก์ คดีถึงที่สุด ดังนี้ จึงเห็นได้ว่า คำสั่งศาลปกครองสูงสุดและคำพิพากษาศาลจังหวัดอุดรธานี ขัดแย้งกัน คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คณะกรรมการจะวินิจฉัยให้ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ถึงที่สุดนั้นอย่างไร เห็นว่า เมื่อคดีนี้กองทัพบกได้เคยยื่นฟ้องผู้ร้องต่อศาลจังหวัดอุดรธานีมาแล้ว และได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับเขตอำนาจศาลตามมาตรา 10 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. 2542 โดยศาลยุติธรรมและศาลปกครองมีความเห็นพ้องกันว่า คดีอยู่ในเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองอันเป็นกรณีตามมาตรา 10 วรรคหนึ่ง (2) จนมีการโอนสำนวนไปพิจารณาพิพากษาที่ศาลปกครองแล้วตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน กรณีย่อมถือว่า ศาลยุติธรรม ศาลปกครองและคู่ความยอมรับเขตอำนาจศาลปกครองในการพิจารณาพิพากษาคดีนี้ ทั้งมาตรา 10 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. 2542 บัญญัติให้คำสั่งของศาลและคำวินิจฉัยของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกระบวนการโต้แย้งเขตอำนาจศาลตามมาตรา 10 วรรคหนึ่ง (1) และ (2) เป็นที่สุด และมีให้ศาลที่อยู่ในลำดับสูงขึ้นไปของศาลตามวรรคหนึ่งยกเรื่องเขตอำนาจศาลขึ้นพิจารณาอีก ซึ่งมีความหมายว่าคำสั่งของศาลจังหวัดอุดรธานี ที่ให้โอนคดีไปพิจารณาพิพากษาที่ศาลปกครองอุดรธานี เนื่องจากทั้งสองศาลเห็นพ้องกันว่าคดีนี้เป็นคดีพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 อันเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับ

เขตอำนาจศาล ตามมาตรา 10 วรรคหนึ่ง (2) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาด
อำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. 2542 นั้น เป็นที่สุด และย่อมผูกพันศาลและคู่ความว่าคดีพิพาท
ตามฟ้องโจทก์เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง การที่กองทัพบกนำคดีซึ่ง
มีข้อเท็จจริงเดียวกันนี้ไปฟ้องยังศาลจังหวัดอุดรธานีซึ่งเป็นศาลยุติธรรมอีกครั้ง ภายหลังจาก
ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้ว ย่อมเป็นการขัดต่อมาตรา 10 วรรคสอง แห่ง
พระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. 2542 ซึ่งมีเจตนารมณ์ใน
การให้คำสั่งของศาล ตามมาตรา 10 วรรคหนึ่ง (1) และ (2) หรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการใน
เรื่องเขตอำนาจศาลนั้น เป็นที่สุด เมื่อการกระทำของโจทก์ที่นำคดีซึ่งศาลยุติธรรมและ
ศาลปกครองมีความเห็นพ้องกันในเรื่องเขตอำนาจและคดีถึงที่สุดแล้วไปฟ้องยังศาลยุติธรรม
อีกครั้ง อันเป็นการขัดต่อมาตรา 10 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาด
อำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. 2542 ศาลจังหวัดอุดรธานีในคดีหลัง จึงไม่อาจรับคดีนี้ไว้พิจารณา
พิพากษาได้ ให้คู่ความปฏิบัติตามคำสั่งศาลปกครองสูงสุด

องค์คณะ

ไม่มี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th ·
<https://www.thaideka.online/deka/23/2565>